د ښځو د زده کړې حقوق په اسلام کې

الله(ج) عادل ذات دی!

ددې خبرې څخه ځرګندیږي چې الله(ج) د ټولو مخلوقاتو تر منځ عدالت غواړي او هغه که نر وي او که ښځه الله(ج) يې تر منځ عدالت غواړي. دا خبره ټولو حقوقو ته شامليږي، او زده کړه هم په حقوقو کې شامليږي ،دا چې زده کړه حق ده نو ښځه هم ددې حق څخه نه ده محرومه، خو ښځه د زده کړې حق لري خو په مشروط ډول (بايد د اسلام په شرايطو برابر د زده کړې ځايونه ته تګ او راتګ وکړي) . اسلام داسي يو مبارک دين دی چې هر چاته يې خپل حقوق برابر ورکړي دي، او اسلام چې ښځو ته کوم شرايط بيان کړي نوبايد ښځه هغه مراعات کړي او د نارينه وو سره يوځای د ټولني د پرمختګ لپاره متې را ونغاړي. اخر کې دا بايد ووايو ځوک چې د ښځو د تعليم د حق څخه منکر وي هغه د الله(ج) په عدالت باندې باور نه لري.

حضرت محمد(ص) رحمت العالمين ده نه رحمت الرجل!

الله(ج) موږ ټولو ته حضرت محمد(ص) ددې لپاره راليږلي چې تر ځو ټول انسانيت د جهل له بربادوونکي توپان څخه و ژغوري او د علم په رڼا يې و نازوي. او دا بربادوونکی توپان صرف نارينه نه تباه کوي بلکې ښځې هم ترې تر بل هر چا زيات رنج وړي. نو هغه مبارک يوازې نارينه وو لپاره رحمت نه ده بلکې هغه ټول عالميت ته رحمت ده.

ځينو اسلام کې خپل حقوق مطالعه کړي او د نورويي نه دې مطالعه کړي صرف ځان ورته ښکاري چې د هرڅه حق لري او نور ورته هسې خوشې بوتلان ښکاري او په خپل ذهني تحليل سره د ښځو په زده کړه باندې د رد ټاپه لګوي.

نو ځکه خو حضرت محمد(ص) د ټولو مخلوقاتو لپاره رحمت ده، او ښځه هم ددې رحمت څخه نه ده بې برخې. او اخر کې به دا خبره وکړم ځوک چې د ښځو د تعليم نه منکريږي هغه په اصل کې د حضرت محمد(ص) په دې صفت منکر ده.

نوټ: په اسلام کې عدل شته او هر چاته په برابر ډول حقوق ورکوي اوس چې زموږ ټولنه کې ځوک د ښځو د زده کړې له حق څخه منکر ده هغه د اسلام له تفسير څخه غلط برداشت کړې او يا خو بيخي د اسلام په هغه اصلي هدف چې هغه د جهالت څخه د خلکو راويستل دي نه پوهيږي.

Ketabton.com

د حضرت محمد(ص) فرمايي دی ارشاد مبارک: ستاسي په ښځه او نارينه باندې د علم زده کړه فرض ده.

او ځيني مسلمانان ددې حديث مبارک نه غلط فهم اخلي او وايي چې ددې څخه مطلب اسلامي علم دی نه دنيوي علم. او راځو اوس د هغه وخت او د اوس وخت پرتلي ته، هغه وخت دنيوي علومو دومره پرمختګ نه وه کړې خو بيا هم په ساده ډول موجود وه يوه واقعه د حضرت عمرفارق (رض) د زماني بيانووم؛ يوه ورځ دی مبارک د خپل عادت مطابق د شپې له کوره راووته چې د يوه شخص ښځه په اولاد مريضه ده نو سمدستي بيرته خپل کورته راځي او خپله ښځه له ځان سره ملګرې کوي او دهمغه شخص کورته ورځي او د عمرفاروق(رض) ښځه مبارکه د هغه شخص د ښځې خدمت کوي او د ښځې اولاد په صحيح او سلامت ډول پيداکيږي نو اوس ددې مثال په وړاندې کولو اکتفاء او خبره د عقل خاوندانو ته پريږدو.

او ځينو ته چې دا خبرې او دلائيل وړاندې کړې نو بيا وايي طب کې ورته ضرورت شته ممانعت يې نه کوو طب دې ووايي هيڅ خبره نشته، خو دوی بيا وايي چې ددوي ژورناليز، حقوق او داسي نورو علومو ته څه ضرورت ده هلته دوی هيڅ نه شي کولای هغه ټول د نارينه وو کار ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښځو د زده کړې حقوق په اسلام کې

نو اوس دداسې خلکو لپاره لږ منطقوي او لږ فلسفي بحث پکار ده چې ددوي اذهان لږ روښانه شي.

1. **لومړۍ عقلي دليل د طب په برخه کې:** په قرآن عظيم الشان کې د ماشوم د پيدا کيدلو ټول ادوار په منظم ډول تشريح شوي او د خلکو د ذهنونو د پراختيا لپاره او دهغې څخه د ګټې اخيستنې لپاره الله(ج) په قرآن عظيم الشان کې دا طبي بحث کړې ده، اوس راځو اصلي مطلب ته په قرآن عظيم الشان کې ددې مسئلې نه مخکې او نه وروسته او نه په کوم بل ځای کې دې خبرې ته اشاره شوې چې دا مسئله صرف د نارينه وو لپاره ده او هغوي دې په دې مسئله کې څيړنې وکړي او معلومات دې راغونډ کړي بلکې دا مسئله په عمومي ډول د هر چا لپاره بيان کړې ده نو داده الله(ج) په طب کې په دوي باندې ممانعت نه ده راوستې نو يو نارينه بيا څوک ده چې ددوي دا حق ورځينې اخلي په هيڅ صورت څوک دا حق نه لري چې ددوي دا حق ورنه په يوه نه ويلوسره واخلي. او يوه بله په زړه پورې خبره الله(ج) په قرآن عظيم الشان کې مسلمانان دې ته تشويقوي چې تاسې علم وکړئ که غواړئ کاميابه شئ د ژوند په ټولو اموراتو کې او ځای ځای فرمايي او بې علمي يې له ړنديدو سره، تيارې سره او داسې نورو حالتونو سره تشبې کړې ده.
2. **دويم عقلي دليل د قضاء او څارنوالۍ په برخه کې:** الله(ج) په قرآن عظيم الشان کې په تفصيل سره د ميراث مسئله ذکر کړې ده او دا مسئله هم په عامه ډول د ټولو مسلمانانو په خدمت کې ايښې ده هغه که نارينه دي او که ښځينه دي نو ددې حق څخه هر څوک مستفيد دي او هيڅوک نشي کولې چې دی مسئله کې اصلاحات راولي يعني نشي کولې چې ددې مسئلې زده کړه او په دې برخه کې کار کول د نارينه يا د ښځينه وو مربوط کړي بلکې دواړه بغير له کوم ممانعت څخه په دې برخه کې زده کړې او کار په خلاص مټ سره کولی شي. نو دې مسئلې څخه څرګنديږي چې ښځه په قضاء او څارنوالۍ کې زده کړه او دنده دواړه تر سره کولای شي.
3. **دريم عقلي دليل د ژورناليزم په برخه:** موږ او تاسې د ژورناليزم د نوم په اوريدو سره داسې فکر کوو چې د يو لوري پيغام، خبر او امر د بل لوري د خبرولو او هغوي ته د امر د رسولو څخه عبارت ده، چې تر څو خلک د پرمختګ، اصلاحاتو،عامه حقوقو او داسې نورو موضوعاتو څخه خبر شي، او د خلکو اذهان د راتلونکو خطراتو مقابل کې اماده شي او په وخت سره اقدام وکړي، که خطر ورته مواجې وي ددفعه کولو لپاره هڅه وکړي او که کوم بل مسلمان ته مواجې وي هغه سره هم مرسته وکړي او له خطراتو يې وژغوري، چې په پايله کې د خلکو تر منځ نظم، ورورګلوي،مينه محبت، او په يو بل باور زياتيږي او ټولنه د سوکالۍ، آبادۍ او پرمختګ په لور سوق کيږي نو دا دومره لويه او عظيمه وظيفه ده چې کوم مسلمان يې ترسره کړي او د ټولنې ليد لورۍ د پر مختګ په لور سوق کړي نو د الله(ج) په نزد به يې څومره ثوابونه وي. نو اوس راځو د موضوع اصلي مطلب ته او په اسلام کې د ښځې لپاره په دې برخه کې زده کړې کول او دنده تر سره کول تر بحث لاندې نيسو. حضرت عائشه(رض) د حضرت محمد مصطفی(ص) بي بي مبارکه وه او اُم المؤمنين ده، دې مبارکې چې د حضرت محمد(ص) نه څه الهي اوامر اوريدلي ول هغه په پوره امانت او ديانت سره مسلمانانو ته رسولي دي. نو ددې مبارکې د ژوند دې مسلک ته که وکتل شي نو ښځو ته د ژورناليزم په مسلک زده کړې او کار روا ګرځي او هره ښځه کولای شي چې د اسلام په چوکاټ کې د ديني مقدساتو ته په احترام سره د ژورناليزم په مسلک کې زده کړې او کار وکړي.
4. **نقلي دليل او پکې د ښځې سياست کې د ګډون حق:** دلته هغه واقعه بيانووم چې د مکې د فتحې په ورځ پيښنه شوه هغه داسې واقعه وه: حضرت محمد(ص) د مکې د فتحې په ورځ د لسو کسانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښځو د زده کړې حقوق په اسلام کې

په اړه چې هغو لسو کسانو کې د حضرت ابوثفيان(رض) ښځه هنده بنت اخطب هم شامله وه د وژلو دومره قطعي امر کړې وه چې ويلي يې ول که چا د کعبې د مبارک غلاف لاندې هم وموندل دا کسان نو ودې وژل شي په دې وخت کې يوه ښځه اصحابه حضرت اُم هاني(رض) دې نفرو ته فناء ورکوي او حضرت علي(کرم الله وجه) راځي او دې اصحابې ته وايي دا کسان ماته راپريږده چې زه يې ووژنم ځکه چې حضرت محمد(ص) يې د وژلو امر کړې ده هغه مبارکه ورته فرمايي زه دا هيچا ته نه پريږدم چې ويې وژني ځکه چې ما فناء ورکړې ده، حضرت علي(رض) د الله(ج) رسول مبارک ته ورځي او له ځان سره يې را ملګرئ کوي او جريان ورته بيانوي کله چې دوي اصحابې ته رارسيږي نو دی مبارک اصحابې ته وايي چې ته ولې علي(رض) نه پريږدې چې دا کسان ووژني هغه ورته وايي يا رسول الله(ص) دوي ته ما فناء ورکړې ده حضرت محمد(ص) ورته وايي چی تا چاته فناء ورکړې هغوي ته موږ هم فناء ورکړې ده. نو دې واقعې څخه د ښځې موقف په اسلامي سياست کې ښکاره کيږي. نو اوس که موږ ووايو بده به نه وي چې ښځه په اسلامي سياست کې کولې شي زده کړې وکړي او کار هم تر سره کړي.

نوټ: ددې دليلونو څخه څرګنديږي چې ښځه کولی شي د اسلام د اصولو په مراعات سره په هره برخه کې چې دا وغواړي زده کړې وکړي او په هغه برخه کې د اسلام تر سيورې لاندې کار هم وکړي.

موجود حالات افغانستان کې: په افغانستان کې اوس د تعليم کچه ۴۲٪ سلنه ده او دا ټيټه د زده کړې سلنه ددې ښکارندويي کوي چې افغانستان وروسته پاتې ده او دا د وروسته پاتې والي عامل په لوړه کچه ښځو ته په پوره ډول ځنګه چې لازمه ده هغسې د تعليم حق نه ده ورکړل شوې او په تعليمي برخه کې ورته په پوره ډول ضمينه نه دمساعده شوې.

پنزونه او ليکنه

محمد نثار انصاري

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت

د کندهار پوهنتون

د حقوقو او سياسي علومو

د قضاء او څارنوالی

څانګې محصل

لومړئ سمستر

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library